

บทคัดย่อ

ปรีติศ หมายถึง โปรโตซัวและหนอนพยาธิที่อาศัยสิ่งมีชีวิต (host) เพื่อการดำรงชีวิตอยู่ และอาจก่อให้เกิดโรคหรือทำให้ host กลายเป็นพาหะของโรคได้ ดังนั้นจึงได้ทำการตรวจหาผู้เป็นพาหะของโรคปรีติศจากอุจจาระของผู้ประกอบและจำหน่ายอาหารตามร้านอาหารต่าง ๆ ในชุมชนจังหวัดนครราชสีมา จำนวนทั้งสิ้น 280 ราย อายุระหว่าง 10 - 67 ปี ตรวจพบ *E. histolytica* cyst 5 ราย *E. coli* cyst 1 ราย *G. lamblia* cyst 5 ราย *B. hominis* cyst 2 ราย *T. hominis* 1 ราย *Strongyloides* larva 3 รายและ Hookworm 1 ราย โดย 3 รายที่ตรวจพบ *G. lamblia* cyst, *B. hominis* cyst และ Hookworm นั้นพบ *E. histolytica* cyst ร่วมด้วย รวมผู้ประกอบและจำหน่ายอาหารที่ตรวจพบเชื้อปรีติศในอุจจาระ 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.43 เมื่อแจ้งผลให้ผู้ประกอบและจำหน่ายอาหารทราบเพื่อทำการรักษา หลังจากการรักษาเสร็จสิ้นแล้ว ได้ติดตามผลโดยการเก็บอุจจาระมาตรวจซ้ำอย่างเดิมอีกครั้งหนึ่ง สามารถติดตามผลการรักษาผู้ที่ตรวจพบเชื้อได้เพียง 9 ราย คือผู้ที่ตรวจพบเชื้อ *E. histolytica* (3), *G. lamblia* (1), *B. hominis* (2), *T. hominis* (1), *Strongyloides* (1) และ Hookworm (1) โดยทั้ง 9 รายนี้ เมื่อได้รับการรักษาแล้วเก็บอุจจาระมาตรวจซ้ำไม่พบเชื้อปรีติศในระบบทางเดินอาหาร 8 ราย มี 1 รายที่ติดเชื้อ *E. histolytica* รักษาแล้วยังตรวจพบ ต้องรักษาซ้ำและตรวจครั้งที่ 3 จึงจะตรวจไม่พบเชื้อ ส่วนที่ได้แจ้งผลให้ทำการรักษาแล้วแต่ติดตามผลการรักษาไม่ได้นั้น เนื่องจากช่วงที่ดำเนินการวิจัยนั้นเป็นช่วงที่ประเทศไทยเกิดปัญหาภาวะเศรษฐกิจ ร้านอาหารหลายรายเลิกกิจการไป เพราะคนรับประทานอาหารนอกบ้านน้อยลง บางร้านที่ยังทำการค้าขายอยู่ก็ลดปริมาณลูกค้าลงโดยเลิกจ้างลูกจ้างบางรายทำให้ไม่สามารถติดตามผลหลังการรักษาได้

Parasites which are protozoa and helminths need to stay in hosts for surviving and then they can cause diseases or change their hosts to be carriers. From 280 cooks working in the restaurants or food shops, 10 - 67 years old, we found parasites from their feces as follows : *E. histolytica* cyst (5), *E. coli* cyst (1), *G. lamblia* cyst (5), *B. hominis* cyst (2), *T. hominis* (1), *Strongyloides* larva (3) and Hookworm (1). Three cases of *G. lamblia* cyst (1), *B. hominis* cyst (1) and Hookworm (1), we also found *E. histolytica* cyst in their feces too. All of the 18 infected cases (6.43%) were given the results of stool examinations for medical treatments. After the treatments, we repeated the process of the stool examinations. Unfortunately, we could follow up only 9 cases which were infected with *E. histolytica* (3), *G. lamblia* (1), *B. hominis* (2), *T. hominis* (1), *Strongyloides* (1) and Hookworm (1). The stool examinations of 8 cases were negative for the parasites of the intestinal tract. One case infected with *E. histolytica* was found protozoa in feces after first treatment and after repeated treatment, the third stool examination was negative. The reason we cannot follow up the rest because during that period of time, Thailand had the economic crisis and some restaurants or food shops were closed. In addition, some of them laid off their employees to decrease the expenses.